

Digitale educatieve toepassingen en de verschillende lesfasen van het directe instructiemodel

door Robert Mol, docent en onderwijsadviseur (www.digitaledidactiek.com),

Laatst bijgewerkt: Januari 2026

Hierbij een kleine greep aan toepassingen die je zou kunnen inzetten per lesfase van het directe instructiemodel. Wees je overigens ervan bewust dat het directe instructiemodel één model is dat je kunt gebruiken, maar niet heilig verklaard is. Wissel ook gerust af in hoe je jouw les opbouwt.

Stel jezelf altijd de volgende kritische vragen:

- Kan het op papier of zonder digitale hulpmiddelen beter/effectiever/efficiënter? Doe dat dan!
- Wat is de (didactische) meerwaarde van het inzetten van de toepassing?
- Wat zijn eventuele nadelen en hoe ga je daarmee om in de klas?

Bij elke lesfase kan generatieve AI (Microsoft Copilot, ChatGPT, Google Gemini, Anthropic's Claude) worden ingezet om je te helpen met het brainstormen over ideeën of werkvormen of het ontwerpen van leermateriaal (Tekst, afbeeldingen, video's, interactieve opdrachten, etc). Gebruik de promptbibliotheek op www.digitaledidactiek.com als opzetje.

Lesfase	Digitale educatieve toepassing die je kunt inzetten (Op willekeurige volgorde)											
Fase 0. Het ontwerpen van de les	• Canva (+ design) • NearPod (+ interactiviteit) • LessonUp (+ interactiviteit) • Mentimeter	• Wayground (voorheen Quizizz) • Google Slides / Microsoft PowerPoint • Prowise Presenter										
Fase 1. Aandacht richten op lesdoelen en voorkennis activeren	Dit kan prima mondeling zonder digitale educatieve toepassingen, maar kan ondersteund worden door toepassingen uit fase 0, door quiz apps (zie fase 3) of door bijv.: • Padlet: Wat weet je nog van...? • NearPod interactieve vragen / LessonUp interactieve vragen											
Fase 2. Informatie of uitleg geven	Zelfde tools als bij fase 0, maar ook: • YouTube (Video's) • PowToon (Animatie) • Animaker (Animatie)	• EdPuzzle / PlayPosit (Interactieve video's) • ScreenPal (Video's maken) • Microsoft PowerPoint (Video's maken) • Canva (Video's maken)										
Fase 3. Controleren of de belangrijkste begrippen zijn overgekomen.	• Wayground (voorheen Quizizz) • Quizlet toets • Gimkit • Mentimeter • Wikiwijs • Google Forms / Microsoft Forms	• BookWidgets • Blooket • Educaplay • Socrative • Kahoot • Quizwhizzer • Word wall										
Fase 4. Instructie geven op zelfwerkzaamheid	Toon minimaal informatie over de volgende onderdelen van de volledige instructie: WWHHTUKTD Wat? Wie? Hoe? Hulp? Tijd? Uitkomst? Klaar? Toetsing? Differentiatie? <table><tr><td>Wat moet de leerling of student doen?</td><td>Wat is de Uitkomst als de leerling of student klaar is?</td></tr><tr><td>Met Wie gaat de leerling of student dat doen?</td><td>Wat doet de student als de leerling of student Klaar is?</td></tr><tr><td>Hoe gaat de leerling of student dat doen?</td><td>Hoe wordt geToetst of de leerling of student de leerstof beheerst?</td></tr><tr><td>Wie mag de leerling of student om Hulp vragen?</td><td>Mag er geDifferentieerd worden (het op een andere manier doen)?</td></tr><tr><td>Hoe lang heeft de leerling of student de Tijd?</td><td></td></tr></table>		Wat moet de leerling of student doen?	Wat is de Uitkomst als de leerling of student klaar is?	Met Wie gaat de leerling of student dat doen?	Wat doet de student als de leerling of student Klaar is?	Hoe gaat de leerling of student dat doen?	Hoe wordt ge Toetst of de leerling of student de leerstof beheerst?	Wie mag de leerling of student om Hulp vragen?	Mag er ge Differentieerd worden (het op een andere manier doen)?	Hoe lang heeft de leerling of student de Tijd ?	
Wat moet de leerling of student doen?	Wat is de Uitkomst als de leerling of student klaar is?											
Met Wie gaat de leerling of student dat doen?	Wat doet de student als de leerling of student Klaar is?											
Hoe gaat de leerling of student dat doen?	Hoe wordt ge Toetst of de leerling of student de leerstof beheerst?											
Wie mag de leerling of student om Hulp vragen?	Mag er ge Differentieerd worden (het op een andere manier doen)?											
Hoe lang heeft de leerling of student de Tijd ?												
Fase 5 + 6 + 7. Onder begeleiding oefenen, zelfstandig oefenen, afsluiten op kernbegrippen/voortuitblik nieuwe leerstof. Zelfde tools als in fase 3 maar dan om de leerstof verder te verwerken en om vervolgens de lesdoelen te toetsen.												

Digitale Didactiek.com